

Innovation Title

શાકભાજીમાં ટૂટિયું નામના રોગનું નિયંત્રણ

Category

પાક સંરક્ષણ

Notebook Number

lok (૫) ૧, Jan-Feb-૨૦૦૦, Pg No. ૭,

Brief

શાકભાજીમાં ટૂટિયું નામના રોગનો નિયંત્રણ માટે ગુગળ(Commiphora wightii)નો ધુપ તથા ધુમાડોનો ઉપયોગ

Detail

ખાસ કરીને શાકભાજીના પાકોમાં ટૂટિયું નામનો રોગ જોવા મળે છે. આ ટૂટિયું રોગમાં પાકના પાન કોક્કાઈ જાય છે. થોડા સમય બાદ પાન પીળા પડી જાય છે. ખરી જાય છે. તેની કુમળી ડાળીઓનો વિકાસ પણ અટકી જાય છે. પાકમાં આવતો કોક્કવાનો રોગ જેને સ્થાનિક ભાષામાં ટૂટિયું કહે છે. આ ટૂટિયું નામના રોગના નિયંત્રણ માટે ઉત્તર ગુજરાતના ખેડૂત શ્રી ભાયચંદ્રદાસ રાહોડ ઉભા પાકમાં ધુમાડો કરે છે.

ખેડૂતનાં જણાવ્યા મુજબ ૧ એકરના ખેતરમાં ૨૦થી ૨૫ જગ્યાએ લીલા સૂકા અન્ય કચરાની સાથે ગુગળ(Commiphora wightii)નું ધૂપ કરવામાં આવે છે. પવનની વિરુદ્ધ દિશામાં કરવામાં આવતો આ ધુમાડો આખા ખેતરમાં પ્રસરી જાય છે. એક દિવસમાં બે વખત એમ ત્રણ દિવસ સુધી ધુમાડો કરવામાં આવે તો ટૂટિયું (કોક્કવા)નું નિયંત્રણ થાય છે અને કદાચ, મોલોમસી હોય તો પણ નિયંત્રણમાં આવી જાય છે.

(આ પદ્ધતિ કોમન હોવાથી પીઆઈસી જરૂરી નથી.)

(નોંધ - આ પદ્ધતિ સુરેન્દ્રનગર - ટપ-૨ ની નોટબુક પણ છે.)

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

ગુગળ(Commiphora wightii)નો ધુપ

IPR Status

Keywords

ટૂટિયું, શાકભાજી, ગુગળ(Commiphora wightii)નો ધુપ, ધુમાડો, લીલા, સૂકા, મોલોમશી, પાટણ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૧૮૫૨		Member Type	Scout	
First Name	ચીમન	Middle Name	એચ.	Last Name	પરમાર
Profession	Designation				
Address 1					
Village	ચંદ્રોડ	Taluka	સમી		
District	Patan	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૭૨૫		Member Type	Innovator	
First Name	ભાયચંદ્રભાઈ	Middle Name	શંકરભાઈ	Last Name	રાહોડ
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત		
Address 1					
Village	મુ.પો. જાખાતા	Taluka	ચાણસ્મા		
District	Patan	State	Gujarat	Country	India
Biography	આ ગામ જીતોડાથી અંદર ૧૦ કિ.મી દૂર આવેલું છે. - ઉત્તરદાતા ગામની અંદર રહેતા હતા. વરસાદના કારણે ગામમાં જીપો પણ ગંગેટવાળા રોડ સુધી જ જતી હતી. ગામના જ એકભાઈ જે ગામના ત્રણ રસ્તે મળ્યા હતા. તેમના જણાવ્યા મુજબ તેમને આ માહિતી વિશે કશી ખબર નથી. તેઓ ઉત્તરદાતાની બાજુમાં જ રહે છે.				

Innovation Title ઘરડી બોરડી(Zizyphus glabrata)માં વધુ બોર લાવવા માટે

Category પાક સંરક્ષણ

Notebook Number lok (૫) ૧, Jan- Feb-૨૦૦૦, Pg No. ૯

Brief બોરડી(Zizyphus glabrata)ને પ્રુનિંગ કરવાથી વધુ બોરનું ઉત્પાદન મળેવતું.

Detail દાહોદ જિલ્લાના ધાનપુર તાલુકાના ડુંગરપુર ગામના પારસીંગભાઈ ધનાભાઈ છાટવાના લગભગ ૪૦ વર્ષ જૂના બોર(Zizyphus glabrata)ના ઝાડની ડાળીયો પાકી ગઈ હતી અને બોરના ઓછા ઉત્પાદન સાથે બોરમાં ઈયળોનું પ્રમાણ પણ પુષ્કળ હતું. પારસીંગભાઈએ બોરડીને આ અસરમાંથી ઉગારવા શિયાળામાં ફળ આવવાની ઋતુ ગયા પછી તેની ડાળીયો કાપી નાંખી કુમળી ડાળીઓને જમીનમાં દાટી દીધી. આમ કરવાથી પાનખર ગયા પછી નવી કુપળો ફૂટી વૃક્ષ નવ પલ્લવીત થવાથી, ફળ વધુ બેસ્યા અને ઈયળનો ઉપદ્રવ પણ જોવા મળ્યો નહીં. માત્ર ડાળીઓ જ કાપતા હોવાથી વૃક્ષને કોઈ નુકસાન થતું નથી. આ ગામના મોટા ભાગના લોકો આ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરતાં થયા છે.

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

IPR Status

Keywords બોરડી, Zizyphus glabrata, ઘરડી, બોર, પ્રુનિંગ, ડાળી, ઝાડ

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૧૯૫૨		Member Type	Scout	
First Name	ચીમન	Middle Name	એચ.	Last Name	પરમાર
Profession	Designation				
Address 1					
Village	ચંદ્રોડ	Taluka	સમી		
District	Patan	State	Gujarat	Country	India
Biography					
Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૦૨૭૨૫		Member Type	Innovator	
First Name	ભાયચંદભાઈ	Middle Name	શંકરભાઈ	Last Name	રાહોડ
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત		
Address 1					
Village	મુ.પો. જાખાતા	Taluka	ચાણસ્મા		
District	Patan	State	Gujarat	Country	India
Biography	આ ગામ જિલ્લાથી અંદર ૧૦ કિ.મી દૂર આવેલું છે. - ઉત્તરદાતા ગામની અંદર રહેતા હતા. વરસાદના કારણે ગામમાં જીપો પણ ગંગેટવાળા રોડ સુધી જ જતી હતી. ગામના જ એકભાઈ જે ગામના ત્રણ રસ્તે મળ્યા હતા. તેમના જણાવ્યા મુજબ તેમને આ માહિતી વિશે કશી ખબર નથી. તેઓ ઉત્તરદાતાની બાજુમાં જ રહે છે.				